

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
Meddelat i Nacka
2026-02-10

Målnummer
P 201-26

PARTER

Klagande

1. Lars Avellån
Österängsvägen 42 A
182 47 Enebyberg

2. Danderyds villaägareförening
c/o Anita Enflo
Skiljevägen 27
182 56 Danderyd

3. Anita Enflo
Rosenvägen 27
182 45 Enebyberg

4. Täby villaägareförening

Motpart

Täby kommun
183 80 Täby

SAKEN

Detaljplan för Bromsen 11 m.fl. Täbyvägen 27, Skarpäng i Täby kommun; nu fråga om avvisning

SLUTLIGT BESLUT

Mark- och miljödomstolen avvisar Lars Avellåns, Anita Enflos,
Danderyds villaägareförenings och Täby villaägareförenings överklaganden.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Täby kommun beslutade den 15 december 2025 att anta en detaljplan för Bromsen 11 m.fl. i Skarpäng i Täby kommun. Detaljplanen syftar bl.a. till att möjliggöra bostäder i två våningar med inredd vind i huvudsak i radhus inom fastigheten Bromsen 11, som idag är en industritomt, samt att bevara torpet Skarpäng.

Lars Avellán, Anita Enflo, Danderyds villaägareförening och Täby villaägareförening har överklagat kommunens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Lars Avellán, Anita Enflo, Danderyds villaägareförening och Täby villaägareförening har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva beslutet att anta detaljplanen.

Domstolen har förelagt Lars Avellán, Anita Enflo, Danderyds villaägareförening och Täby villaägareförening att komplettera sitt överklagande med en förklaring till varför de ska anses ha klagorätt.

Lars Avellán, Anita Enflo och Danderyds villaägareförening har i denna del anfört i huvudsak följande.

Danderyds villaägareförening har bedrivit verksamhet i Danderyd (för Lars Avelláns och Anita Enflos del kommundelarna Västra Danderyd och Enebyberg) i 70 år och har över 700 medlemmar. Danderyds villaägareföreningen torde därmed falla under samma kategori som bl.a. Naturskyddsföreningen och Byggnadsvårdsföreningen och därför ha samma talerätt som dessa föreningar med stöd av Århuskonventionen och 16 kap. 13 § miljöbalken och 13 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900).

Vad gäller enskilda personers rätt att överklaga berör planen ett betydligt större område än närmsta rågrannar i och med de svåra trafikförhållandena längs hela Enebybergsvägen/Täbyvägen/Enhagsvägen. Vad de förstått har man dessutom växlat mellan normalt planförfarande (PBL 1987:10) och standard planförfarande (PBL 2010:300), vilket man inte får göra under processens gång. De har yttrat sig under planprocessen.

Täby villaägareförening har anfört att Täby villaägareförening har yttrat sig under planprocessen.

SKÄL FÖR BESLUT

Ett beslut att anta en detaljplan får enligt 13 kap. 8 § PBL och 42 § förvaltningslagen (2017:900) överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot. Rätt att överklaga enligt 42 § förvaltningslagen anses förutsätta att beslutet antingen påverkar klagandens rättsliga ställning eller rör ett intresse som han eller hon har och som erkänts av rättsordningen. Avgörande för rätten att överklaga är således den effekt som beslutet får för klaganden (jfr NJA 2015 s. 976 och NJA 2017 s. 421).

Enligt praxis anses beslut om detaljplaner angå ägare till de fastigheter som ligger inom planområdet eller som gränsar direkt till detta eller endast skiljs åt av en väg. Skulle en fastighet i nära grannskap vara berörd på något särskilt sätt kan även den omständigheten medföra att beslutet angår ägaren så som förutsätts för rätt till överklagande. En sådan omständighet kan vara att den planerade bebyggelsen förutsätter genomfartstrafik vid fastigheten (se t.ex. NJA 2017 s. 421).

Enligt 16 kap. 13 § miljöbalken får bl.a. överklagbara domar och beslut om tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken överklagas av en ideell förening eller en annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och har minst 100 medlemmar

eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. En sådan ideell förening eller annan juridisk person får enligt 13 kap. 12 § PBL överklaga ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk på ett sådant sätt som anges i 4 kap. 34 § andra stycket denna lag.

Enligt praxis har beslut om antagande av detaljplan, där frågor som är direkt relaterade till miljön aktualiseras och som innefattar en bedömning av åtgärdens påverkan på miljön, ansetts utgöra sådana beslut som miljöorganisationer enligt artikel 9.3 i Århuskonventionen har rätt att klaga på.

Lars Avellán och Anita Enflo

Mark- och miljödomstolen konstaterar att Lars Avelláns och Anita Enflos fastigheter inte ligger inom planområdet och inte heller gränsar direkt till området. Av utredningen i målet framkommer inte heller andra omständigheter som motiverar att Lars Avellán och Anita Enflo har rätt att överklaga detaljplanen. Domstolen bedömer med anledning av detta att Lars Avellán och Anita Enflo inte är berörda på det sätt som krävs för att de ska ha klagorätt. Vad Lars Avellán och Anita Enflo anfört om ökad trafik förändrar inte domstolens bedömning. Lars Avellán och Anita Enflos överklagande ska därför avvisas.

Danderyds villaägareförening och Täby villaägareförening

Mark- och miljödomstolen konstaterar att det av utredningen i målet inte framgår att föreningarna äger någon fastighet inom planområdet, i direkt anslutning till planområdet eller som skiljs åt från området endast av en väg. Det framgår inte heller att föreningarna har någon nyttjanderätt till någon av fastigheterna inom eller i närheten av planområdet eller att föreningarna på annat sätt är särskilt berörda. Då Täby villaägareförening inte har anfört något skäl i övrigt till att föreningen ska ha rätt att klaga på antagandebeslutet, utöver att föreningen yttrat sig under planprocessen, ska Täby villaägareförenings talan avvisas.

Danderyds villaägareförening har anfört att föreningen som miljöorganisation har talerätt enligt Århuskonventionen. Föreningen har bedrivit verksamhet i 70 år och har över 700 medlemmar. Enligt stadgarna är föreningens syfte att tillvarata sina medlemmars intressen i deras egenskap av villaägare.

Mark- och miljödomstolen anser inte att det av Danderyds villaägareförenings stadgar framgår att deras huvudsakliga ändamål är att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen i den bemärkelsen som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken. Det har inte heller framkommit att de på annat sätt ska anses ha klagorätt. Deras överklagande ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD-11)

Överklagande senast den 3 mars 2026. Prövningstillstånd krävs.

Peter Winge

Ylva Kvist Trelje

I domstolens avgörande har rådmannen Peter Winge, ordförande, och tekniska rådet Ylva Kvist Trelje deltagit. Föredragande har varit Jessica Waher.

Hur man överklagar

MMD-11

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från beslutets datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i beslutet.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningsstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.